

ÎNCHEIERE

19 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Veaceslav Orlov,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Capriș în interesele Annei Lupu împotriva lui Veaceslav Orlov și Olgăi Orlov, intervenient accesoriu biroul notarial „Galina Diaconu” cu privire la declararea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Veaceslav Orlov și menținută hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 06 martie 2013, prin care acțiunea a fost admisă,

constată:

La 10 ianuarie 2012 Capriș Gheorghe în calitate de tutore a depus cerere de chemare în judecată în interesele Annei Lupu împotriva lui Orlov Veaceslav și Orlov Olga intervenient accesoriu biroul notarial „Galina Diaconu” cu privire la declararea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că Lupu Anna îi este verișoară și din copilărie aceasta a prezentat capacități intelectuale slabe.

Susține că a fost școlarizată doar patru ani dar și în această perioadă nu a putut însuși nici calculul elementar și nici scrisul și încă la 02 februarie 2001 de către medici i-a fost stabilită diagnoza „Retard mintal grav avansat. Encefalopatie discirculatorie” fapt ce o lipsește de capacitatea de a înțelege acțiunile sale și a dirija cu ele.

Menționează că cu toate acestea, Lupu Anna la 25 august 2005 i-a vândut lui Orlov Veaceslav la preț de 1000 lei, lotul de pământ pentru construcția casei de locuit situat în satul Horești r-1. Ialoveni, contractul fiind autentificat la biroul notarial „Galina Diaconu”.

Invocă că, tot Lupu Anna, la 28 noiembrie 2006 a mai încheiat la biroul notarial „Galina Diaconu” un alt contract cu Orlov Veaceslav prin care i-a vândut locuința sa din localitate contra sumei de 10268 lei.

Consideră că ambele contracte sunt lovite de nulitate absolută, deoarece Lupu Anna la momentul semnării contractelor era lipsită de discernământ, fapt care este confirmat și prin raportul de expertiză medico-legală psihiatrică ambulatorie nr. 178a-

2011 din 25 martie 2011 și prin hotărârea judecătorei Ialoveni din 17 noiembrie 2011, potrivit căreia Lupu Anna a fost declarată incapabilă, iar prin dispoziția Primarului satului Horești din 22 decembrie 2011 dânsul a fost numit în calitate de tutore.

Solicită declararea nulității absolute a contractului din 25 august 2005 prin care Lupu Anna a vândut, iar Orlov Veaceslav a cumpărat terenul pentru construcția casei de locuit situat în satul Horești raionul Ialoveni cu S-0,10 ha cu nr. cadastral 5518205221 contra sumei de 1000 lei, autentificat de notarul Galina Diaconu sub nr.3734, cât și declararea nulității absolute a contractului din 28 noiembrie 2006 prin care Lupu Anna a vândut, iar Orlov Veaceslav a cumpărat terenul cu S-0,1167 ha și casa de locuit cu S-52,2 m.p. cu nr. cadastral 5518205195 contra sumei de 10268 lei, autentificat de notarul Galina Diaconu sub nr. 7111.

Prin încheierea Judecătorei Ialoveni din 27 februarie 2012 a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii și aplicat sechestru pe bunurile imobile cu nr. cadastrale 5518205221 și 5518205195, amplasate în s. Horiște r. Ialoveni și trecute în Registrul bunurilor imobile pe numele lui Orlov Veaceslav.

Prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 05 aprilie 2012 acțiunea a fost admisă, fiind declarate nule contractele de vânzare-cumpărare a imobilelor încheiate între Lupu Anna și Orlov Veaceslav din 25 august 2005 și 28 noiembrie 2006, ambele autentificate la biroul notarial „Galina Diaconu” sub numerele de înregistrare nr. 3437 și 7111 și încasat din contul lui Orlov Veaceslav în beneficiul lui Capriș Gheorghe taxa de stat în sumă de 330 lei, măsură de asigurare aplicată prin încheierea Judecătorei Ialoveni din 27 februarie 2012 fiind menținută până la intrarea în vigoare a hotărârii și executarea ei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2012 a fost admis apelul declarat de către Orlov Veaceslav, casată hotărârea primei instanțe și remisă pricina la rejudecare în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 06 martie 2013 acțiunea a fost admisă, fiind declarat nul contractul din 25 august 2005 prin care Lupu Anna a vândut, iar Orlov Veaceslav a cumpărat terenul pentru construcția casei de locui situat în satul Horești raionul Ialoveni cu S-0,10 ha cu nr. cadastral 5518205221 contra sumei de 1000 lei autentificat de notarul Galina Diaconu sub nr. 3734, declarat nul contractul din 28 noiembrie 2006 prin care Lupu Anna a vândut, iar Orlov Veaceslav a cumpărat terenul cu S-0,1167 ha și casa de locuit cu S-52,2 m.p. cu nr. cadastral 551825195 contra sumei de 10268 lei, autentificat de notarul Galina Diaconu sub. Nr. 7111, a fost încasat în mod solidar de la Orlov Veaceslav și Orlov Olga în folosul lui Capriș Gheorghe cheltuielile de judecată rezultate din plata taxei de stat în mărime de 330 lei; măsura de asigurare aplicată prin încheierea din 27 februarie 2012, dispunând a fi anulată, odată cu intrarea în vigoare a hotărârii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013 a fost respins recursul declarat de către Orlov Veaceslav și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2013 au fost respinse integral observațiile asupra procesului verbal al ședinței de judecată din 30 mai 2013 înaintate de către Orlov Veaceslav.

La adoptarea hotărârilor judecătorești, în susținerea concluziilor sale, atât prima instanță, cât și instanța de apel, cu referire la prevederile art. 222 Cod civil, au concluzionat că la momentul semnării contractelor contestate Lupu Anna nu a acționat cu discernământ, ceea ce atrage nulitatea absolută a acestora.

La 30 iulie 2013 Orlov Veaceslav a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu transmiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului indică că instanța de apel în decizie a preluat motivele invocate de către instanța de fond, fără a se expune asupra motivelor invocate în apel, fapt ce indică la superficialitatea examinării cauzei.

Indică că drept temei pentru declararea prezentului recurs constituie erorile comise de către instanțele inferioare, care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Menționează că i s-a adus atingere dreptului la proces echitabil și la examinarea cauzei de către o instanță independentă și imparțială.

Consideră că instanțele inferioare în poziția lor au reținut doar argumentele intimatei, lipsite de suport probatoriu, ignorând în totalitate declarațiile și probele pe care le-a prezentat în susținerea poziției sale.

Afirmă că potrivit probelor anexate la materiale cauzei se atestă că intimatei în ziua autentificării contractelor de vânzare-cumpărare din 25 august 2005 și 28 noiembrie 2006 i-au fost achitate sumele bănești în mărime de 1000 lei și 10268 lei, ce constituie prețurile bunurilor vândute.

Susține că nu poate fi reținută concluzia instanței de judecată precum că dânsul fiind consătean cu Lupu Anna nu a putut să nu cunoască despre problemele psihice exteriorizate ale acesteia și că inclusiv din conținutul contractelor litigioase și că până la momentul autentificării acestora, precum și după vânzătorul nu a primit sumele prețului bunurilor.

Insistă că prin emiterea hotărârilor judecătorești, instanța de judecată l-a privat de proprietatea sa dublu, pe de o parte declarând nule contractele de vânzare-cumpărare, bazându-se pe un Raport de expertiză medico-legală, legalitatea căruia pe marginea pricinii de față nici nu a fost verificată, cu toate că au fost ridicate o serie de excepții asupra legalității acestuia, care a fost bazat pe o serie de certificate medicale false, fapt pentru care a fost intentat și un dosar penal, iar pe de altă parte, declarând nulitatea absolută a contractelor litigioase, instanțele inferioare nejustificat nu au dispus restituirea sumelor bănești pe care le-a achitat Annei Lupu, cu toate că în pct. 3 a contractelor, vânzătoarea declară că a primit prețul bunurilor de la cumpărător în ziua autentificării acestor contracte.

Cu referire la art. 13 CEDO, indică recurentul că nu i-a fost asigurat dreptul la un recurs efectiv în fața instanței de apel, deoarece Curtea de Apel Chișinău examinând superficial cauza, fără a pătrunde în esența acesteia, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel.

Consideră că instanța de apel nici nu a dat curs solicitărilor sale în vederea efectuării unei expertize psihiatrice repetate, or expertiza psihiatrică ambulatorie asupra Annei Lupu a fost efectuată pe marginea unei alte pricini nr. 2-1073/09.

Explică că pe marginea pricinii menționate mai sus, invocată la acțiunea lui Capriș Gheorghe, în interesele Annei Lupu, împuternicit prin procură autentificată notarial, cu privire la declararea nulității aceluiași contracte de vânzare-cumpărare contestate pe marginea pricinii în cauză, Lupu Anna a depus o altă acțiune de declarare a nulității aceluiași contracte, motivând că la momentul semnării contractelor era incapacilă, după care Capriș Gheorghe a renunțat la acțiunea înaintată de el, motivând

că Lupu Anna este în posibilitate de a-și apăra personal interesele în instanța de judecată.

Cu referire la art. 14 CEDO, susține că instanțele inferioare considerând-o pe Anna Lupu ca fiind bolnavă mintal, i-a creat acesteia avantaje nu doar procesuale, dar și patrimoniale.

Invocă că Capriș Gheorghe, tutorele Annei Lupu, numit prin dispoziția nr. 52 din 22 decembrie 2011 a Primarului satului Horești, raionul Ialoveni a contestat legalitatea contractelor de vânzare-cumpărare litigioase, fiind invocat faptul că ambele contracte au fost încheiate de către o persoană fără capacitate de exercițiu, drept probă fiind prezentată copia hotărârii judecătorești din 17 noiembrie 2011, prin care Anna Lupu a fost declarată incapabilă, hotărâre care a fost emisă după încheierea acestor contracte.

Consideră că nu a fost dovedită relevanța hotărârii judecătorești de declarare a Annei Lupu incapabilă emisă în anul 2011, asupra încheierii contractelor de vânzare-cumpărare în 2005 și respectiv în anul 2006.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Orlov Veaceslav nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Orlov Veaceslav asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Orlov Veaceslav ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul lui Orlov Veaceslav se consideră inadmisibil.
Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva